

Część B) programu studiów

Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

Wydział realizujący kształcenie:	Wydział Nauk Historycznych
Kierunek na którym są prowadzone studia:	Archeologia
Poziom studiów:	Studia pierwszego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	Poziom 6
Profil studiów:	Ogólnoakademicki
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina naukowa: archeologia (100%)
Forma studiów:	Studia stacjonarne
Liczba semestrów:	6 (sześć)
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	180
Łączna liczba godzin dydaktycznych:	2250
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	Licencjat
Wskazanie związku programu studiów z misją i strategią UMK:	Związek programu studiów z misją i strategią UMK zawarty jest w „Strategii rozwoju UMK na lata 2011–2020”, w punktach: 2.1.1., 2.1.4., 2.2.2., 2.3.1., 2.3.2.

Przedmioty/grupy zajęć wraz z zakładanymi efekty uczenia się*

Grupy przedmiotów	Przedmioty	Zakładane efekty uczenia się	Formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się	Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
Grupa przedmiotów I: obowiązkowe	<p>Wstęp do archeologii</p> <p>Historia i teoria archeologii</p> <p>Antropologia kulturowa</p> <p>Archeologia ziem polskich</p> <p>Metody i dokumentacja archeologicznych badań terenowych</p>	<p>WIEDZA:</p> <p>– ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej;</p> <p>– zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, w tym szczególnie historii i antropologii kulturowej;</p> <p>– ma uporządkowaną wiedzę metodologiczną oraz z zakresu teorii stosowanych w archeologii i w różnych kierunkach badań archeologicznych;</p>	<p>Wykład, ćwiczenia, laboratorium.</p> <p>Metody dydaktyczne:</p> <p>– podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną;</p> <p>– eksponująca: pokaz;</p> <p>– poszukująca: ćwiczeniowa, doświadczeń, giełda pomysłów, laboratoryjna, obserwacji, okrągłego stołu,</p>	<p>Obecność na zajęciach; dyskusja w oparciu o literaturę; praca w zespołach: zespołowe przygotowanie prezentacji poglądów (według wybranej literatury); esej; referat; recenzja wybranej publikacji naukowej; prezentacja; wykonanie dokumentacji</p>

	<p>Elementy muzealnictwa</p> <p>Ochrona zabytków archeologicznych – podstawy prawne</p> <p>Informatyka w archeologii</p> <p>Ćwiczenia terenowe I</p> <p>Ćwiczenia terenowe II</p> <p>Paleolit i mezolit</p> <p>Neolit</p> <p>Wczesne okresy epoki brązu</p> <p>Młodsze okresy epoki brązu–wczesne okresy epoki żelaza</p> <p>Okres lateński–okres wędrówek ludów</p> <p>Wczesne średniowiecze</p> <p>Późne średniowiecze–okres nowożytny</p> <p>Archeologia świata śródziemnomorskiego</p> <p>Archeologia starożytnej Grecji</p> <p>Archeologia starożytnego Rzymu</p> <p>Podstawy archeozoologii</p> <p>Podstawy paleobotaniki</p> <p>Elementy paleogeografii</p>	<p>– ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej;</p> <p>ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi;</p> <p>– ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii;</p> <p>– zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych rozwijanych w archeologii;</p> <p>– zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego;</p> <p>– ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego;</p> <p>– ma podstawową wiedzę o instytucjach nauki i kultury oraz orientuje się we współczesnym życiu środowisk naukowych i ich działalności popularyzatorskiej;</p> <p>– zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa;</p> <p>– posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości;</p> <p>– ma wiedzę dotyczącą zastosowania języka ojczystego i nowożytnego języka obcego w tworzeniu prostych tekstów naukowych i popularno-naukowych;</p> <p>– ma elementarną wiedzę dotyczącą form dyskursu naukowego z zachowaniem norm etycznych;</p> <p>– ma podstawową wiedzę dotyczącą prac technicznych w trakcie badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych, w tym z zakresu konserwacji zabytków archeologicznych;</p> <p>– ma podstawową wiedzę w zakresie najważniejszych problemów dyscyplin przyrodniczych właściwych dla archeologii;</p> <p>– zna podstawowe kategorie pojęciowe i terminologię stosowane w wybranych dyscyplinach obszaru nauk przyrodniczych.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <p>– potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z</p>	<p>oxfordzka, pomiaru w terenie, projektu, referatu, studium przypadku.</p>	<p>rysunkowej; sprawdzian umiejętności praktycznych; pisemne opracowanie wybranego muzeum lub scenariusza wystawy; przygotowanie wniosku o pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych wraz z uzasadnieniem; dziennik ćwiczeń oraz karty pracy z zadaniami; sprawdzian pisemny; egzamin ustny; egzamin pisemny.</p>
--	--	--	---	--

	<p>Antropologia fizyczna</p> <p>Rola i znaczenie badań podwodnych we współczesnej archeologii</p> <p>Zarys historii i metody badań archeologiczno-architektonicznych</p> <p>Wprowadzenie do praktycznej konserwacji zabytków archeologicznych</p> <p>Techniki pracy naukowej w archeologii</p>	<p>wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii; – umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego; – potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla archeologii; – potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji; – posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków; – potrafi porozumiewać się w zakresie podstawowym, w języku polskim i nowożytnym języku obcym, ze specjalistami z dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla archeologii; – poprawnie redaguje, komentuje i opatruje przypisami przygotowywane teksty, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych; – potrafi przygotować wystąpienie ustne w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych kategorii źródeł; – potrafi prowadzić prace techniczne w trakcie terenowych i gabinetowych badań archeologicznych, w tym z zakresu podstawowej konserwacji zabytków archeologicznych; – umie korzystać z podstawowych technologii informacyjnych, multimedialnych i zasobów Internetu oraz przetwarzać dane archeologiczne poprzez zastosowanie podstawowych programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych; 		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – stosuje podstawowe techniki i narzędzia badawcze w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla dyscyplin przyrodniczych; – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować podstawowe informacje z wykorzystaniem różnych metod przyrodniczych; – umie przetwarzać podstawowe dane przyrodnicze poprzez zastosowanie podstawowych programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych; – potrafi uczyć się przez całe życie; – potrafi współdziałać i pracować w zespole badawczym, między innymi prowadząc badania wykopaliskowe. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu archeologa; – ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego; – bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych; – wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego; – rozumie rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących w kształtowaniu więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym; – wykazuje podstawową odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej; – potrafi współdziałać i pracować w interdyscyplinarnym zespole badawczym, między innymi prowadząc badania przyrodnicze. 		
<p>Grupa przedmiotów II: moduł A – Różne oblicza źródeł archeologicznych (do wyboru)</p>	<p>Kamienne i kościane źródła z epoki kamienia</p> <p>Ceramika – masowe źródło w badaniach pradziejów</p> <p>Archeologia eksperymentalna</p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, w tym szczególnie historii i antropologii kulturowej; – ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej; – zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na 	<p>Laboratorium.</p> <p>Metody dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – eksponująca: pokaz; – poszukująca: ćwiczeniowa, laboratoryjna, okrągłego stołu, projektu, referatu. 	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; esej; samodzielne doświadczenie archeologiczne.</p>

		<p>gruncie wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych rozwijanych w archeologii;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa; – posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości. <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych; – posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii; – potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji; – posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu archeologa; – wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego. 		
<p>Grupa przedmiotów III: moduł A – Dylematy współczesnej archeologii (do wyboru)</p>	<p>Wybrane problemy interpretacyjne współczesnej archeologii</p> <p>Archeologia wobec dylematów współczesności</p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej; – zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, w tym szczególnie historii i antropologii kulturowej; 	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną; – poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, referatu.</p>	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; referat; sprawdzian pisemny.</p>

	<p>Czas i przestrzeń w interpretacjach badaczy epok metali</p>	<p>– zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, w tym szczególnie historii i antropologii kulturowej; – ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <p>– potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych; – posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii; – umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego; – potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla archeologii; – posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <p>– potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu archeologa; – wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego; – rozumie rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących w kształtowaniu więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym; – wykazuje podstawową odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej.</p>		
--	--	---	--	--

<p>Grupa przedmiotów IV: moduł A – Procesy kulturowe w pradziejach (do wyboru)</p>	<p>Kultury paleolityczne i mezolityczne jako system adaptacji środowiskowej</p> <p>Relacje interkulturowe w młodszej epoce kamienia</p> <p>Między władcą a niewolnikiem. Społeczności <i>Barbaricum</i></p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej; – zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, w tym szczególnie historii i antropologii kulturowej; – ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej; – ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi; – ma podstawową wiedzę w zakresie najważniejszych problemów dyscyplin przyrodniczych właściwych dla archeologii. <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych; – potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla archeologii; – potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji; – posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu archeologa. 	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną; – poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, referatu.</p>	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; praca zespołowa (przygotowanie posteru); referat; esej; prezentacja; śródsesemtralne sprawdziany pisemne..</p>
<p>Grupa przedmiotów V: moduł A – Archeologia śródziemnomorska (do wyboru)</p>	<p>Archeologia środowiskowa basenu Morza Śródziemnego</p> <p>Przestrzeń społeczna w kulturze antyku Grecka kolonizacja i rzymska ekspansja</p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, w tym szczególnie historii i antropologii kulturowej; – ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej; 	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną; – poszukująca: laboratoryjna, okrągłego stołu, referatu.</p>	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; referat (przygotowany w formie ustnej i pisemnej); pisemna praca domowa; sprawdziany pisemne.</p>

	<p>Źródłoznawstwo w studiach nad kulturą antyczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych rozwijanych w archeologii; – posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości; – ma podstawową wiedzę w zakresie najważniejszych problemów dyscyplin przyrodniczych właściwych dla archeologii; – zna podstawowe kategorie pojęciowe i terminologię stosowane w wybranych dyscyplinach obszaru nauk przyrodniczych. <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych; – posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii; – potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla archeologii; – stosuje podstawowe techniki i narzędzia badawcze w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla dyscyplin przyrodniczych; – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować podstawowe informacje z wykorzystaniem różnych metod przyrodniczych; – umie przetwarzać podstawowe dane przyrodnicze poprzez zastosowanie podstawowych programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; – ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego; 		
--	---	--	--	--

		<p>– potrafi współdziałać i pracować w interdyscyplinarnym zespole badawczym, między innymi prowadząc badania przyrodnicze.</p>		
<p>Grupa przedmiotów VI: moduł A – Cywilizacja śródziemnomorska: Grecja i Rzym (do wyboru)</p>	<p>Kultura starożytnej Grecji</p> <p>Rzym i Barbaricum</p> <p>Pieniądz i gospodarka w świecie starożytnym</p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej; – zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych rozwijanych w archeologii; – posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości. <p>UMIĘJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych; – posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii; – umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego; – potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; – ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego; – wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego. 	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną; – poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, referatu. 	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; referat; sprawdzian pisemny.</p>

<p>Grupa przedmiotów VII: moduł A – Kultura świata śródziemnomorskiego (do wyboru)</p>	<p>Antyczne fundamenty cywilizacji europejskiej</p> <p>Budownictwo starożytnej Grecji i Rzymu</p> <p>Sztuka starożytnej Grecji i Rzymu w kontekście źródeł archeologicznych</p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej; – zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych rozwijanych w archeologii; – posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości. <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych; – potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego; – wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego. 	<p>Wykład, laboratorium.</p> <p>Metody dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną; – poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, referatu. 	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; referat; sprawdzian pisemny.</p>
---	---	--	---	--

<p>Grupa przedmiotów VIII: moduł A – Archeologia historyczna (do wyboru)</p>	<p>Wprowadzenie do archeologii historycznej</p> <p>Wybrane zagadnienia z archeologii wczesnego średniowiecza</p> <p>Wybrane zagadnienia z archeologii późnego średniowiecza i nowożytności</p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej; – ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej; – posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości. <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych; – posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii; – umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego; – potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; – ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego; – wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego. 	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną; – poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, referatu. 	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; referat, sprawdzian pisemny.</p>
<p>Grupa przedmiotów IX: moduł A – Archeologia Słowiańszczyzny wczesnośredniowiecznej (do wyboru)</p>	<p>Słowiańszczyzna plemienna</p> <p>Archeologia wczesnych państw</p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej; 	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podająca: wykład informacyjny 	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; referat; pisemna praca domowa; sprawdzian pisemny.</p>

		<p>– zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, w tym szczególnie historii i antropologii kulturowej;</p> <p>– ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej;</p> <p>– ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi;</p> <p>– posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <p>– potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych;</p> <p>– posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii;</p> <p>– potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji;</p> <p>– posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <p>– potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania;</p> <p>– wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego;</p> <p>– wykazuje podstawową odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej.</p>	<p>(konwencjonalny) z prezentacją multimedialną;</p> <p>– poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, referatu.</p>	
<p>Grupa przedmiotów: X moduł A – Archeologia późnego średniowiecza i nowożytności (do wyboru)</p>	<p>Archeologia miast późnośredniowiecznych i nowożytnych</p>	<p>WIEDZA:</p> <p>– ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej;</p>	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład informacyjny</p>	<p>Obecność na zajęciach aktywne uczestnictwo w zajęciach; pisemna praca</p>

	<p>Archeologia strefy pozamiejskiej w późnym średniowieczu i nowożytności</p>	<p>– zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych rozwijanych w archeologii;</p> <p>– ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego;</p> <p>– posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <p>– potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych;</p> <p>– posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii;</p> <p>– potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <p>– potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania;</p> <p>– ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego;</p> <p>– wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego.</p>	<p>(konwencjonalny) z prezentacją multimedialną;</p> <p>– poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, referatu.</p>	<p>domowa; sprawdzian pisemny.</p>
<p>Grupa przedmiotów XI: moduł B – Archeologia architektury (do wyboru)</p>	<p>Archeologia architektury antycznej</p> <p><i>Sacrum i profanum</i> w architekturze do schyłku starożytności</p> <p>Archeologia architektury prądziejowej</p>	<p>WIEDZA:</p> <p>– zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, w tym szczególnie historii i antropologii kulturowej;</p> <p>– ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej;</p> <p>– ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi;</p>	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną;</p> <p>– eksponująca: pokaz;</p> <p>– poszukująca: ćwiczeniowa.</p>	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; prezentacja; zadania śródsesemtralne; pisemna praca domowa; sprawdzian pisemny; egzamin pisemny.</p>

	<p>Architektura drewniana wczesnego średniowiecza</p> <p>Archeologia architektury średniowiecza</p> <p>Architektura zakonów rycerskich</p> <p>Życie codzienne w klasztorach</p> <p>Miasto, kościół, cmentarz. Rytuale, organizacja przestrzenna</p> <p>Zespoły architektoniczne. Źródła i interpretacje</p> <p>Metodyka badań architektonicznych</p> <p>Historia technik budowlanych</p> <p>Elementy i detale architektoniczne</p> <p>Wprowadzenie do średniowiecznego garniarstwa</p>	<p>– ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii;</p> <p>– zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych rozwijanych w archeologii;</p> <p>– ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego;</p> <p>– zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa;</p> <p>– posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości;</p> <p>– ma podstawową wiedzę dotyczącą prac technicznych w trakcie badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych, w tym z zakresu konserwacji zabytków archeologicznych.</p> <p>UMIĘJĘTNOŚCI:</p> <p>– potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych;</p> <p>umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego;</p> <p>– posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii;</p> <p>– potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji;</p> <p>– potrafi prowadzić prace techniczne w trakcie terenowych i gabinetowych badań archeologicznych, w tym z zakresu podstawowej konserwacji zabytków archeologicznych;</p>		
--	--	--	--	--

		<p>– umie korzystać z podstawowych technologii informacyjnych, multimediiów i zasobów Internetu oraz przetwarzać dane archeologiczne poprzez zastosowanie podstawowych programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <p>– potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania;</p> <p>– ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego;</p> <p>– bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych.</p>		
<p>Grupa przedmiotów XII: moduł B – Archeologia podwodna (do wyboru)</p>	<p>Archeologia podwodna basenu Morza Śródziemnego</p> <p>Archeologia podwodna basenu Morza Śródziemnego</p> <p>Morska archeologia historyczna</p> <p>Muzealnictwo archeologii podwodnej</p> <p>Zarządzanie projektami w archeologii podwodnej</p> <p>Wybrane zagadnienia z archeologii środowiskowej</p> <p>Metodyka archeologicznych badań podwodnych</p>	<p>WIEDZA:</p> <p>– ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej;</p> <p>– ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prehistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej;</p> <p>– ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi;</p> <p>– zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych rozwijanych w archeologii;</p> <p>– zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa;</p> <p>– ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego;</p> <p>– ma podstawową wiedzę o instytucjach nauki i kultury oraz orientuje się we współczesnym życiu środowisk naukowych i ich działalności popularyzatorskiej;</p> <p>– posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości;</p> <p>– ma podstawową wiedzę dotyczącą prac technicznych w trakcie badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych, w tym z zakresu konserwacji zabytków archeologicznych;</p> <p>– ma podstawową wiedzę w zakresie najważniejszych problemów dyscyplin przyrodniczych właściwych dla archeologii;</p>	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne:</p> <p>– podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną;</p> <p>– poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, referatu.</p>	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; referat; pisemna praca domowa; sprawdzian pisemny; egzamin ustny.</p>

– potrafi przygotować wystąpienie ustne w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych kategorii źródeł;

– zna podstawowe kategorie pojęciowe i terminologię stosowane w wybranych dyscyplinach obszaru nauk przyrodniczych.

UMIEJĘTNOŚCI:

– potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcionować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych;

– posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii;

– umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego;

– potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji;

– posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków;

– potrafi prowadzić prace techniczne w trakcie terenowych i gabinetowych badań archeologicznych, w tym z zakresu podstawowej konserwacji zabytków archeologicznych;

– umie korzystać z podstawowych technologii informacyjnych, multimedialnych i zasobów Internetu oraz przetwarzać dane archeologiczne poprzez zastosowanie podstawowych programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych;

– stosuje podstawowe techniki i narzędzia badawcze w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla dyscyplin przyrodniczych;

– potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcionować i użytkować podstawowe informacje z wykorzystaniem różnych metod przyrodniczych;

		<p>– umie przetwarzać podstawowe dane przyrodnicze poprzez zastosowanie podstawowych programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych.</p> <p>KOMPETENCJE SPOLECZNE:</p> <p>– potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania;</p> <p>– ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego;</p> <p>– wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego;</p> <p>– potrafi współdziałać i pracować w interdyscyplinarnym zespole badawczym, między innymi prowadząc badania przyrodnicze..</p>		
<p>Grupa przedmiotów XIII: moduł B – Archeologia środowiskowa (do wyboru)</p>	<p>Metody przyrodnicze w badaniach archeologicznych</p> <p>Paleofauna w kulturze ludów przedrolniczych i rolniczych</p> <p>Środowisko abiotyczne a procesy osadnicze i kulturowe</p> <p>Biologia populacji pradziejowych i wczesnohistorycznych</p> <p>Człowiek i środowisko w plejstocenie i wczesnym holocenie</p> <p>Środowiskowe uwarunkowania procesów kulturowych w VI–III tys. BC</p> <p>Środowiskowe uwarunkowania procesów kulturowych w II i I tys. BC</p>	<p>WIEDZA:</p> <p>– ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej;</p> <p>– zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, w tym szczególnie historii i antropologii kulturowej;</p> <p>– ma podstawową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej;</p> <p>– ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi;</p> <p>– ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii;</p> <p>– zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych rozwijanych w archeologii;</p> <p>– posiada podstawową wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów cywilizacji, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości;</p> <p>– ma podstawową wiedzę w zakresie najważniejszych problemów dyscyplin przyrodniczych właściwych dla archeologii;</p> <p>– zna podstawowe kategorie pojęciowe i terminologię stosowane w wybranych dyscyplinach obszaru nauk przyrodniczych.</p>	<p>Wykład, laboratorium. Metody dydaktyczne:</p> <p>– podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną;</p> <p>– eksponująca: pokaz;</p> <p>– poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, referatu.</p>	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; referat; dyskusja nad tezami referatów; prezentacja, sprawdzian pisemny.</p>

	<p>Kultura i środowisko u schyłku starożytności i w początkach średniowiecza</p> <p>Kultura i przyroda w późnym średniowieczu i czasach nowożytnych</p> <p>Antropopresja w układach florystycznych</p> <p>Uprawy i zbieractwo roślinne społeczności pradziejowych i wczesnośredniowiecznych</p>	<p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych; – posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii; – potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla archeologii; – potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji ; – stosuje podstawowe techniki i narzędzia badawcze w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla dyscyplin przyrodniczych; – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować podstawowe informacje z wykorzystaniem różnych metod przyrodniczych. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; – wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego; – potrafi współdziałać i pracować w interdyscyplinarnym zespole badawczym, między innymi prowadząc badania przyrodnicze. 		
--	---	---	--	--

<p>Grupa przedmiotów XIV: moduł B – Konserwacja zabytków archeologicznych (do wyboru)</p>	<p>Materiałoznawstwo surowców organicznych i nieorganicznych</p> <p>Konserwacja zabytków ceramicznych i kamiennych</p> <p>Konserwacja zabytków metalowych</p> <p>Konserwacja zabytków z surowców organicznych</p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej; – ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi; – ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego; – zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa; – ma podstawową wiedzę dotyczącą prac technicznych w trakcie badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych, w tym z zakresu konserwacji zabytków archeologicznych. <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych; – potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji; – potrafi prowadzić prace techniczne w trakcie terenowych i gabinetowych badań archeologicznych, w tym z zakresu podstawowej konserwacji zabytków archeologicznych. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego. 	<p>Wykład, ćwiczenia, pracownia.</p> <p>Metody dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną; – eksponująca: pokaz; – poszukująca: ćwiczeniowa, doświadczeń, giełda pomysłów, laboratoryjna, okrągłego stołu, studium przypadku. 	<p>Obecność na zajęciach; aktywne uczestnictwo w zajęciach; realizacja konserwatorska zabytku archeologicznego; pełna dokumentacja konserwatorska; sprawdzian pisemny⁷ egzamin ustny.</p>
<p>Grupa przedmiotów do wyboru</p>	<p>Zajęcia proponowane przez Instytut Filozofii UMK</p> <p>Zajęcia na innych kierunkach Wydziału Nauk Historycznych UMK</p> <p>Zajęcia ogólnouniwersyteckie</p>	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej; – ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi. <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków; – potrafi uczyć się przez całe życie. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p>	<p>Wykład.</p> <p>Metoda dydaktyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podająca: wykład konwersatoryjny, wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną. 	<p>Dyskusja w oparciu o literaturę; esej; projekt; sprawdzian pisemny; egzamin pisemny; egzamin ustny.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych; – rozumie rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących w kształtowaniu więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym. 		
Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne		<p>Ćwiczenia. Metody dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poszukująca: ćwiczeniowa; – praktyczna: ćwiczenia przedmiotowe. 	Aktywne uczestnictwo w zajęciach; udział w określonej kategorii rozgrywek; zaliczenie znajomości i opanowania techniki określonej dyscypliny; sprawdzian praktyczny.
Lektorat z języka obcego	Język obcy nowożytny	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma wiedzę dotyczącą zastosowania języka ojczystego i nowożytnego języka obcego w tworzeniu prostych tekstów naukowych i popularnonaukowych. <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi porozumiewać się w zakresie podstawowym, w języku polskim i nowożytnym języku obcym, ze specjalistami z dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla archeologii; – ma umiejętności językowe w zakresie nowożytnego języka obcego, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; – potrafi uczyć się przez całe życie. <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych. 	<p>Lektorat. Metoda dydaktyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, oxfordzka. 	Dyskusja; pisemna praca domowa; sprawdzian pisemny; egzamin pisemny.
Praktyki**	–	–	–	–
Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy***	Seminarium dyplomowe	<p>WIEDZA:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii; – zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego; – zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa; – ma wiedzę dotyczącą zastosowania języka ojczystego i nowożytnego języka obcego w tworzeniu prostych tekstów naukowych i popularno-naukowych; 	<p>Seminarium. Metoda dydaktyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poszukująca: giełda pomysłów, klasyczna metoda problemowa, okrągłego stołu, projektu, seminaryjna. 	Dyskusja nad własną pracą i pracami innych uczestników seminarium.

		<p>– ma elementarną wiedzę dotyczącą form dyskursu naukowego z zachowaniem norm etycznych.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI:</p> <p>– potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod archeologicznych;</p> <p>– umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego;</p> <p>– posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków;</p> <p>– poprawnie redaguje, komentuje i opatruje przypisami przygotowywane teksty, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych;</p> <p>– potrafi przygotować wystąpienie ustne w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych kategorii źródeł;</p> <p>– potrafi uczyć się przez całe życie;</p> <p>– potrafi współdziałać i pracować w zespole badawczym, między innymi prowadząc badania wykopaliskowe.</p> <p>KOMPETENCJE SPOŁECZNE:</p> <p>– potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania;</p> <p>– wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego;</p> <p>– rozumie rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących w kształtowaniu więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym.</p>		
Praktyki**				
Wymiar praktyk	–	–	–	–
Forma odbywania praktyk	–	–	–	–
Zasady odbywania praktyk	–	–	–	–
Szczegółowe wskaźniki punktacji ECTS				
<p>Dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty uczenia się: archeologia – 100% (przedmioty dodatkowe odnoszące się do innych dyscyplin stanowią około 4% punktów ECTS w programie studiów)</p>				

	Dyscyplina naukowa lub artystyczna	Punkty ECTS	
		liczba	%
-	-	-	-
-	-	-	-

Grupy przedmiotów zajęć	Przedmiot	Liczba punktów ECTS	Liczba punktów ECTS w dyscyplinie****		Liczba punktów ECTS z zajęć do wyboru	Liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów****/zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne*****
			archeologia	inne			
Grupa przedmiotów I: obowiązkowe	Wstęp do archeologii	4	4	0	0	1,5	4
	Historia i teoria archeologii	3,5	3,5	0	0	1	3,5
	Antropologia kulturowa	2,5	2,5	0	0	1	2,5
	Archeologia ziem polskich	8	8	0	0	5	8
	Metody i dokumentacja archeologicznych badań terenowych	5	5	0	0	3	5
	Elementy muzealnictwa	1,5	1,5	0	0	0,5	1,5
	Ochrona zabytków archeologicznych – podstawy prawne	1	1	0	0	0,5	1,5
	Informatyka w archeologii	3	2,5	0	0	1,5	3
	Ćwiczenia terenowe I	7,5	7,5	0	7,5	7,5	7,5
	Ćwiczenia terenowe II	7,5	7,5	0	7,5	7,5	7,5
	Paleolit i mezolit	5	5	0	0	2	5
	Neolit	5	5	0	0	2	5
	Wczesne okresy epoki brązu	5	5	0	0	2	5
	Młodsze okresy epoki brązu–wczesne okresy epoki żelaza	5	5	0	0	2	5
	Okres lateński–okres wędrówek ludów	5	5	0	0	2	5
	Wczesne średniowiecze	5	5	0	0	2	5
	Późne średniowiecze–okres nowożytny	5	5	0	0	2	5
	Archeologia świata śródziemnomorskiego	1	1	0	0	0,5	1
	Archeologia starożytnego Rzymu	1	1	0	0	0,5	1
	Archeologia starożytnej Grecji	1	1	0	0	0,5	1
Podstawy archeozoologii	3,5	3,5	0	0	1,5	3,5	
Podstawy paleobotaniki	3,5	3,5	0	0	1,5	3,5	
Elementy paleogeografii	1,5	1,5	0	0	1	1,5	

	Antropologia fizyczna	3,5	3,5	0	0	1,5	3,5
	Rola i znaczenie badań podwodnych we współczesnej archeologii	1,5	1,5	0	0	0,5	1,5
	Zarys historii i metody badań archeologiczno-architektonicznych	1,5	1,5	0	0	0,5	1,5
	Wprowadzenie do praktycznej konserwacji zabytków archeologicznych	3	3	0	0	2	3
	Techniki pracy naukowej w archeologii	3	3	0	0	2	3
Grupa przedmiotów II: moduł A – Różne oblicza źródeł archeologicznych (do wyboru)	Kamienne i kościane źródła z epoki kamienia	2	2	0	2	1	2
	Ceramika – masowe źródło w badaniach pradziejów	3	3	0	3	1	3
	Archeologia eksperymentalna	3	3	0	3	1	3
Grupa przedmiotów III: moduł A – Dylematy współczesnej archeologii (do wyboru)	Wybrane problemy interpretacyjne współczesnej archeologii	2,5	2,5	0		1	2,5
	Archeologia wobec dylematów współczesności	3	3	0	3	1	3
	Czas i przestrzeń w interpretacjach badaczy epok metali	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
Grupa przedmiotów IV: moduł A – Procesy kulturowe w pradziejach (do wyboru)	Kultury paleolitycznej mezolityczne jako system adaptacji środowiskowej	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Relacje interkulturowe w młodszej epoce kamienia	3	3	0	3	1	3
	Między władcą a niewolnikiem. Społeczności Barbaricum	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
Grupa przedmiotów V: moduł A – Archeologia śródziemnomorska (do wyboru)	Archeologia środowiskowa basenu Morza Śródziemnego	1	1	0	1	0,5	1
	Przestrzeń społeczna w kulturze antyku	1	1	0	1	0,5	1
	Grecka kolonizacja i rzymska ekspansja	3	3	0	3	1	3
	Źródłoznawstwo w studiach nad kulturą antyczną	3	3	0	3	1	3
Grupa przedmiotów VI: moduł A – Cywilizacja	Kultura starożytnej Grecji	3	3	0	3	1	3

śródziemnomorska: Grecja i Rzym (do wyboru)							
	Rzym i Barbaricum	2	2	0	2	1	2
	Pieniądz i gospodarka w świecie starożytnym	3	3	0	3	1	3
Grupa przedmiotów VII: moduł A – Kultura świata śródziemnomorskiego (do wyboru)	Antyczne fundamenty cywilizacji europejskiej	3	3	0	3	1	3
	Budownictwo starożytnej Grecji i Rzymu	2	2	0	2	1	2
	Sztuka starożytnej Grecji i Rzymu	3	3	0	3	1	3
Grupa przedmiotów VIII: moduł A – Archeologia historyczna (do wyboru)	Wprowadzenie do archeologii historycznej	3	3	0	3	1	3
	Wybrane zagadnienia z archeologii wczesnego średniowiecza	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Wybrane zagadnienia z archeologii późnego średniowiecza i nowożytności	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
Grupa przedmiotów IX Moduł A – Archeologia Słowiańszczyzny wczesnośredniowiecznej (do wyboru)	Słowiańszczyzna plemienna	4	4	0	4	1,5	4
	Archeologia wczesnych państw	4	4	0	4	1,5	4
Grupa przedmiotów X: moduł A – Archeologia późnego średniowiecza i nowożytności (do wyboru)	Archeologia miast późnośredniowiecznych i nowożytnych	4	4	0	4	1,5	4
	Archeologia strefy pozamiejskiej w późnym średniowieczu i nowożytności	4	4	0	4	1,5	4
Grupa przedmiotów XI: moduł B – Archeologia architektury (do wyboru)	Archeologia architektury antycznej	3	3	0	3	1	3
	<i>Sacrum i profanum</i> w architekturze do schyłku starożytności	1,5	1,5	0	1,5	0,5	1,5
	Archeologia architektury pradziejowej	3	3	0	3	1	3
	Architektura drewniana wczesnego średniowiecza	1,5	1,5	0	1,5	0,5	1,5
	Archeologia architektury średniowiecza	1,5	1,5	0	1,5	0,5	1,5
	Architektura zakonów rycerskich	1,5	1,5	0	1,5	0,5	1,5
	Życie codzienne w klasztorach	1,5	1,5	0	1,5	0,5	1,5

	Miasto, kościół, cmentarz. Rytuály, organizacja przestrzenna	2	2	0	2	1	2
	Zespoły architektoniczne. Źródła i interpretacje	3	3	0	3	1	3
	Metodyka badań architektonicznych	1,5	1,5	0	1,5	0,5	1,5
	Historia technik budowlanych	1	1	0	1	0,5	1
	Elementy i detale architektoniczne	1	1	0	1	0,5	1
	Wprowadzenie do średniowiecznego garncarstwa	2	2	0	2	1	2
Grupa przedmiotów XII: moduł B – Archeologia podwodna (do wyboru)	Archeologia podwodna basenu Morza Północnego i Bałtyku	3,5	3,5	0	3,5	1	3,5
	Archeologia podwodna basenu Morza Śródziemnego	3,5	3,5	0	3,5	1	3,5
	Archeologia podwodna strefy śródładowej Europy	3,5	3,5	0	3,5	1	3,5
	Morska archeologia historyczna	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Muzealnictwo archeologii podwodnej	2	2	0	2	1	2
	Zarządzanie projektami w archeologii podwodnej	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Wybrane zagadnienia z archeologii środowiskowej	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Metodyka archeologicznych badań podwodnych	4	4	0	4	2	4
Grupa przedmiotów XIII: moduł B – Archeologia środowiskowa (do wyboru)	Metody przyrodnicze w badaniach archeologicznych	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Paleofauna w kulturze ludów przedrolniczych i rolniczych	2	2	0	2	1	2
	Środowisko abiotyczne a procesy osadnicze i kulturowe	2	2	0	2	0,5	2
	Biologia populacji pradziejowych i wczesnośredniowiecznych	2	2	0	2	0,5	2
	Człowiek i środowisko w plejstocenie i wczesnym holocenie	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Środowiskowe uwarunkowania procesów kulturowych w VI–III tys. BC	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Środowiskowe uwarunkowania procesów kulturowych w II i I tys. BC	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5

	Kultura i środowisko u schyłku starożytności i w początkach średniowiecza	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Kultura i przyroda w późnym średniowieczu i w czasach nowożytnych	2,5	2,5	0	2,5	1	2,5
	Antropopresja w układach florystycznych	2	2	0	2	0,5	2
	Uprawy i zbieractwo roślinne społeczności pradziejowych i wczesnośredniowiecznych	1	1	0	1	0,5	1
Grupa przedmiotów XIV: moduł B – Konserwacja zabytków archeologicznych (do wyboru)	Materiałoznawstwo surowców organicznych i nieorganicznych	1,5	1,5	0	1,5	0,5	1,5
	Konserwacja zabytków ceramicznych i kamiennych	7,5	7,5	0	7,5	3,5	7,5
	Konserwacja zabytków metalowych	7,5	7,5	0	7,5	3,5	7,5
	Konserwacja zabytków z surowców organicznych	7,5	7,5	0	7,5	3,5	7,5
Grupa przedmiotów do wyboru	Zajęcia proponowane przez Instytut Filozofii UMK	2	0	2	2	1	0
	Zajęcia na innych kierunkach Wydziału Nauk Historycznych UMK	4	0	4	4	2	0
	Zajęcia ogólnouniwersyteckie	2	0	2	2	1	0
Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne	0	0		0	0	0
Lektorat z języka obcego	Język obcy nowożytny	7	7		7	4	7
Praktyki**	–	–	–	–	–	–	
Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy***	Seminarium dyplomowe	14	14	0	14	10	14
Razem:		180	172/ 95,56%	8/ 4,44%	92/ 51,11%	79+18 (za zajęcia z wybranych Grup przedmiotów II–XIV)/53,89%	172/95,56%

* załącznikiem do programu studiów jest opis treści programowych dla przedmiotów

** Program studiów na kierunku o profilu praktycznym przewiduje praktyki zawodowe w wymiarze co najmniej:

– 6 miesięcy – w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich,

– 3 miesięcy - w przypadku studiów drugiego stopnia.

*** Praca dyplomowa jest:

– obowiązkowa w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich,

– fakultatywna w przypadku studiów pierwszego stopnia, o ile przewiduje to program studiów.

**** nazwy dyscyplin naukowych oraz artystycznych muszą być zgodne z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1818)

**** dotyczy profilu ogólnoakademickiego

**** dotyczy profilu praktycznego

Program studiów – część B) – Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się (z umieszczoną pod tabelą informacją, kiedy został uchwalony przez radę wydziału oraz od jakiego roku akademickiego miałby obowiązywać) musi być podpisany przez dziekana wydziału.

Program studiów obowiązuje od semestru zimowego roku akademickiego 2019/2020.

Program studiów został uchwalony na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk Historycznych w dniu 9 kwietnia 2019 roku.

Prof. dr hab. Stanisław Roszak

Dziekan Wydziału Nauk Historycznych

(podpis Dziekana)